

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені АДМІРАЛА МАКАРОВА

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 14

Миколаїв
2022

Редакційна колегія збірника:

Барбіна Є. С., д-р пед. наук, проф. (Херсон)
Бобіна О. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв)
Васянович Г. П., д-р пед. наук, проф. (Львів)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Київ)
Веденеєв Д. В., д-р іст. наук, проф. (Київ)
Дрюков В. О., д-р наук з фізичного виховання та спорту, проф. (Київ)
Дубова О. А., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв)
Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. виховання та спорту, доц. (Миколаїв)
Лопушинский І. П., д-р наук з держ. упр., проф. (Херсон)
Майборода В. К., д-р пед. наук, проф. (Київ)
Манько В. М., д-р пед. наук, проф. (Київ)
Матійко О. В., заслужений діяч мистецтв (Миколаїв)
Мезга М. М., д-р іст. наук, доц. (Гомель, Білорусь)
Міняйлова А. В., канд. пед. наук, доц. (Миколаїв)
Наливайко В. С., канд. техн. наук, проф. (Миколаїв)
Некряч А. І., д-р політ. наук, проф. (Херсон)
Рибак О. Ю., д-р наук з фіз. виховання та спорту, проф. (Львів)
Трибулькевич К. Г., д-р пед. наук, доц. (Миколаїв)
Філатова О. С., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв)
Філіппова Н. М., канд. філол. наук, проф. (Миколаїв)
Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Яценко Г. Ю., канд. філос. наук, доц. (Миколаїв)
Яцунський О. С., заслужений тренер (Миколаїв)

*Відповідальний за випуск: **Бобіна О. В.***

Друкується за рішенням Вченої ради Навчально-наукового гуманітарного інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (протокол № 6 від 27.01.2021 р.)

Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. Випуск 14.
Г94 Миколаїв: Іліон, 2022. 92 с.

В збірнику опубліковані статті, що узагальнюють досвід роботи та результати досліджень в сфері вищої освіти, та інших галузях знань. Основні рубрики вісника відповідають напрямам гуманітарної підготовки і соціально-гуманітарної освіти, яка здійснюється Навчально-науковим гуманітарним інститутом Національного університету кораблебудування. Збірник розрахований на викладачів, наукових працівників, фахівців у сфері вищої освіти.

УДК 009(066)

Ovsyanko G. V.

Instructor of the Department of Modern Languages, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv),
ovanva@gmail.com

WAYS TO OVERCOME LANGUAGE BARRIERS IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING

The article highlights the issue of overcoming language barriers as an important component of the formation of communicative competence. It emphasizes the need and importance of minimizing language barriers in the process of mastering a foreign language. The main types of language barriers are analyzed. The formation of a positive attitude to learning a foreign language, creating a situation of success, personal interest of students in the results of work, active and interactive forms of learning are the main areas of work to minimize language barriers. Emphasis is placed on the need to constantly search for new opportunities and ways to eliminate them.

Key words: language barrier, temperament, anxiety, motivation, communicative competence, methods.

Formulation of the problem. The globalization of the modern world requires from a future specialist in any field of economics a perfect command of foreign languages for the successful implementation of intercultural dialogue. Language barriers that arise in the process of communication are the main difficulty in mastering a foreign language. Language barriers include linguistic, psychological, and communicative barriers. These barriers are an obstacle to communication, lead to the speaker's passivity and slow down the pace of communicative competence.

Analysis of recent research and publications. Language barriers and related psychological aspects of foreign language acquisition are the subject of research by many Ukrainian and foreign scholars (I. A. Zimnya, K. Rogers, E. Bern, B. V. Belyaev, O. M. Lozova, E. Weiler, J. M. Devaele, M. A. Salmani Nodushan, L. Woodrow, A. S. Shlyakhina, A. Zagorak and others). However, there are not enough works on methods of overcoming language barriers. The methodological base needs further research.

The purpose of the article is to consider the types and ways to overcome language barriers in the process of learning a foreign language.

The main results of the study. In the process of working with students of different specialties, an insufficient level of formation of their foreign language communicative competence was revealed. Most freshmen upon entering the university have a level of formation of foreign language communicative competence below average. This, in turn, complicates the process of forming professional foreign language competence of future specialists.

Whatever modern teaching methods are used in foreign language classes, they will not give the desired result if students do not have communicative competence. On the way to overcoming this problem are, first of all, language barriers.

After overcoming such linguistic barriers as lexical, grammatical, semantic and phonetic, students also face psychological barriers. So many students are afraid to

make mistakes, afraid to speak in front of an audience, show a high level of anxiety. Students often feel insecure, inert, and shy.

Among the psychological aspects of language acquisition and the factors of language barriers are personality type, temperament, level of motivation, anxiety, cognitive styles and strategies. Many scholars believe that the ability to master a foreign language at a high level is not a universal feature of the individual. The emotional component of learning must also be considered. Therefore, teachers should take these psychological factors into account during classes and help students to minimize their negative impact. It is important to consider communication both in the classroom and outside the classroom, providing students with the necessary level of language skills and practice for everyday communication.

According to Lozova, knowing the individual traits of their students, the teacher can apply to them special techniques that facilitate the study of a foreign language and reduce anxiety in the audience. So in working with inert and anxious students you need to pay special attention to the following points:

- 1) do not want them to be immediately included in the work: their activity in performing a new type of task increases gradually;
- 2) it is worth remembering that anxious students cannot show high activity in performing various tasks, and some refuse to work in such conditions;
- 3) it is not necessary to demand from the inert student of fast change of unsuccessful formulations, he needs time for reflection of the new answer; they more often adhere to the accepted standards in answers, avoid improvisation;
- 4) it is necessary to avoid situations when an inert student is expected to give a quick oral answer to an unexpected question;
- 5) inert students need to be given time to think and prepare [1, p. 59].

The most effective way to overcome various language barriers is a communicative method of learning a foreign language, which allows you to take into account the peculiarities of the psyche, temperament and cognitive learning styles of both individual students and the group as a whole. During training sessions it is necessary to create a favorable emotional and psychological atmosphere, to encourage communication.

To do this, the National University of Shipbuilding named after Admiral Makarov students are offered various forms of education:

- modeling of situations of professional communication;
- dialogue simulation;
- online interview;
- analysis of cases, as well as role-playing games with potential customers;
- discussion;
- presentations;
- chatting;
- open-ended questions;
- participation in student competitions, Movie Club, English Speaking Club.

These types of work during practical work in foreign language classes are effective for improving communication skills. After all, forming a positive attitude to learning a foreign language, creating a situation of success, personal interest of students in the results of work, active and interactive forms of learning are the main areas of work to minimize language barriers.

To increase motivation and immersion in a foreign language environment, teachers and students widely use electronic resources, multimedia training programs, videos. The source of the videos is YouTube, EngVid, Puzzle-English, FluentU, English-films.com, BBC, CNN World News, ABC News and others. The use of videos and podcasts improves the quality of teaching, motivation, activates skills in all language aspects. This type of work provides an opportunity to develop the creative component of students' personality and stimulates the study of a foreign language independently in extracurricular time.

With these methods, students learn to feel confident when native speakers use different slang words, proper names, speak with an accent and at an accelerated pace. Acquired skills are used in presentations

and research projects, conferences. In this way, future professionals acquire the ability to overcome language barriers and improve speech competence in their future professional activities.

The use of this algorithm and methods for minimization of language barriers provides an opportunity not only to form students' speech competence, but also promotes the development of socio-cultural competence as one of the components of communicative competence in general, which promotes better employment and opportunities for further study and internship abroad.

The author of the article came to the conclusion that overcoming language barriers is an important component of the process of forming students' communicative competence at modern university. Prospects for further research may be related to the study of ways to overcome language barriers in the formation of communicative competence of students of certain specialties.

References

1. Лозова О. М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови. Київ: КНЛУ, 2010. 102 с.
2. Case A. The ESP approach – Theory and reality of needs analysis and course design. 2015. URL: <https://www.usingenglish.com/articles/esp-approach-theory-reality-needs-analysis-course-design.html/> (Last accessed: 12.10.2021).
3. Dewaele J.-M. Psychological and sociodemographic correlates of communicative anxiety in L2 and L3 production. *International Journal of Bilingualism*. 2002. №6. P. 23–39.
4. Dörnyei Z., Ryan S. The Psychology of the Language Learner Revisited. New York: Taylor & Francis, 2015.
5. Salmani Nodoushan M. A. Temperament as an indicator of language achievement. *International Journal of Language Studies (IJLS)*. 2013. Vol. 5(4). P. 33–52.
6. Woodrow L. Anxiety and Speaking English as a Second Language. *RELJ Journal*. 2006. № 37(3). P. 308–328. URL: <https://doi.org/10.1177/0033688206071315> (Last accessed: 12.10.2021).

Овсянко Г. В., викладач кафедри сучасних мов, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна), ovanva@gmail.com

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ МОВНИХ БАР'ЄРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Розглянуто питання подолання мовних бар'єрів, як важливої складової формування комунікативної компетентності. Наголошено на необхідності та важливості мінімізації мовних бар'єрів у процесі опанування іноземної мови. Проаналізовано основні види мовних бар'єрів. Формування позитивного відношення до вивчення іноземної мови, створення ситуації успіху, особиста зацікавленість студентів в результатах роботи, активні і інтерактивні форми навчання зазначено основними напрямками роботи для мінімізації мовних бар'єрів. Наголошено на необхідності постійного пошуку нових можливостей і способів їх усунення.

Ключові слова: мовний бар'єр, темперамент, тривожність, мотивація, комунікативна компетентність, методи.

ЗМІСТ

СУЧАСНІ МОВИ І ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

<i>Дубова О. А., Газаков Б. Т.</i> Мовленнєвий етикет в етнолінгвістичному аспекті.....	3
<i>Дубова О. А., Мирінець О. А.</i> Орфоепічні помилки в українському мовленні ведучих миколаївських телеканалів.....	6
<i>Дубова О. А., Юрченко І. В.</i> Використання і коригування машинного перекладу.....	9
<i>Мочалова Н. С., Мочалов Д. Є.</i> Перехід від «застосування» до вищих рівнів таксономії Блума в навчанні фонетики.....	13
<i>Ovsyanko G. V.</i> Ways to overcome language barriers in the process of foreign language learning.....	16
<i>Петрович Л. І.</i> Формування україномовної комунікативної компетенції в іноземних студентів.....	18
<i>Rybchuk L. I.</i> The influence of the content of the country-studying websites on students' communication competence.....	21
<i>Філіппова Н. М.</i> Критичне мислення як один з вимірів сучасної освіти: можливості формування.....	23
<i>Shlyakhtina O. S.</i> Strategies for developing writing skills in ESP teaching.....	26

ДИЗАЙН

<i>Вихопень М. В., Данильченко Н. В.</i> Історія розвитку малого суднобудування.....	29
<i>Данильченко Н. В.</i> Особливості стилю «футуризм» в дизайні яхт.....	32
<i>Лаврінченко Є., Сергієнко О. М.</i> Стріт-арт, як повноцінний та визнаний вид сучасного мистецтва з глибоким художнім концептом.....	35
<i>Матійко О. В., Матійко Н. О.</i> Живопис як засіб формування і закріплення професійної майстерності в системі підготовки студентів-дизайнерів.....	39
<i>Сергієнко О. М.</i> Інноваційні матеріали, як альтернатива традиційного оздоблення інтер'єру яхт деревом.....	41
<i>Чигинцев С. И., Чигинцева Е. В.</i> Прошлое, настоящее и будущее в методике проектирования.....	44

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

<i>Кувалдіна О. В., Сулова О.</i> Пріоритети інтересів молоді міста Миколаєва щодо організації регулярної фізичної активності у системі «спорту для всіх».....	47
<i>Марцінковський І. Б.</i> Аналіз випадків смертей школярів та студентів, пов'язаних із заняттям фізичною культурою.....	50
<i>Савіна О. Ю., Шепіль М. О., Колоскова І. В., Косенчук В. О., Бірюк В. В., Фаріонов В. М.</i> Дослідження стресостійкості стейкхолдерів закладів фізичної культури і спорту.....	54
<i>Семенов А. С., Семенова І. Л.</i> Самоконтроль під час самостійних занять фізичними вправами.....	62
<i>Слободян Л. В., Мухін Є. О., Косенчук В. О.</i> Передумови розвитку та специфіка організації тренувального процесу з чирлідінгу в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.....	65
<i>Сокол О. В., Смірнова І. М.</i> Методика розвитку спеціальних рухових здібностей студентів-волейболістів груп початкової підготовки.....	68

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

<i>Белоусова С. М., Кравчук О. Ю.</i> Методика дистанційного навчання: проблематика та інноваційні підходи.....	71
<i>Бобіна О. В.</i> Про розвиток ННП НУК у 2016–2021 роках.....	74

ІСТОРІЯ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ

<i>Наливайко В. С., Гогоренко О. А.</i> Старий навчальний корпус – колиска Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.....	78
<i>Chernytskyi V. B.</i> To the 50 th Anniversary Commemoration of the First Specialized Course. Graduation of Technical Translators.....	84

ЛІТЕРАТУРНІ СТОРІНКИ

<i>Сонечко О. С.</i>	86
<i>Желтизна опадающих листьев</i>	86
<i>Капель дождевых прикосновения</i>	86
<i>Столетия тому назад</i>	86
<i>Ушедших дней забытые легенды</i>	87
<i>Калініченко Ігор</i>	87
<i>Я напишу письмо... и словно много лет назад</i>	87
<i>Мы стёрли запись в телефонной книжке</i>	87
<i>С чего бы начать эту грустную строчку?</i>	87
<i>Мы в детстве о любви читали книги</i>	88
Вимоги до структури та оформлення наукових статей:	90
Зразок оформлення статті	91

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ:

1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновок з цього дослідження і перспективи подальших досліджень у даному напрямку.

2. Структурні елементи статті:

- УДК;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора (авторів), вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, e-mail (мовою статті, українською та англійською мовою);
- назва статті та анотація (мовою статті, українською та англійською мовою) (400-500 знаків кожна); анотація повинна бути структурованою, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки;
- ключові слова мовою статті, українською та англійською мовою;
- обсяг рукопису – не менше 5 тис. знаків;
- обов'язковий список використаних джерел у кінці статті (література оформлюється згідно вимог 8302:2015); після списку використаних джерел надається цей же список джерел латинським алфавітом (транслітерація), який оформлюється згідно вимог Chicago style.

3. Вимоги для оформлення тексту: всі поля 20 мм; шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5; абзацний відступ – 10 мм. Щодо символів. В тексті необхідно використовувати лапки лише такого зразку: «», тире – це коротке тире: «–». Не потрібно ставити зайві пробіли, особливо перед квадратними чи круглими дужками, а також в них. Для запобігання потрібно використовувати функцію «Недруковані знаки».

4. Посилання на джерела в тексті подаються за таким зразком: [7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк.258, 231зв].

5. Стаття подається мовою оригіналу (українською, російською, англійською та ін.) у електронному варіанті у вигляді файлу, який виконаний в текстовому редакторі MS Word for Windows, електронною поштою.

6. Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією кандидата, доктора наук за фахом публікації **або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу)** про рекомендацію статті до друку.

Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.

7. Відповідальність за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.

Адреса редакції: 54025, м. Миколаїв, пр-т Героїв України 9а, каб. 101а

Телефони: (063) 294-95-85, (098) 629-18-58

Сайт: <http://hvnu.com.ua/>

E-mail: hvnu.com.ua@gmail.com

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК 992

Іванова І. В.

викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
(Україна, Миколаїв),
911@gmail.com

Механізми формування суспільно-політичних стереотипів та їхній вплив на свідомість громадян

Проаналізовано особливості формування суспільно-політичних стереотипів. Встановлено маніпулятивний характер їхнього використання політиками. Виявлено та описано стереотипні уявлення американського президента Дж. Буша, що вплинули на формування зовнішнього курсу США.

Ключові слова: стереотип, маніпуляція, політика, ідеологія, когнітивні особливості.

Текст статті.

Література або Джерела та література

1. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту. Статті. Нариси. Інтерв'ю. Київ: Наукова думка, 2004. 248 с.
- 2.

Ivanova I. V., Instructor of the Department of Social and Humanitarian Sciences, Educational and Research Institute of Humanities of National University of Shipbuilding after Admiral Makarov (Ukraine, Mykolaiv), 911@gmail.com

Mechanisms of Formation of Social and Political Stereotypes and the Way They Affect Consciousness of Citizens

Peculiarities of social and political stereotypes as well as their formation have been analyzed. Manipulative character of their application by politicians has been highlighted. Stereotypes of American President G. Bush have been distinguished and described.

Key words: stereotype, manipulation, politics, ideology, cognitive peculiarities.

Наукове видання

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 14

Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей.
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор.

Формат 60×841/8. Ум. друк. арк. 10,7. Тираж 120 пр. Зам. № 502-22.

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.